

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КАЛІГРАФІЇ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Сyllabus вибіркового освітнього компонента «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ КАЛІГРАФІЇ»
підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова
освіта, за освітньо-професійною програмою Початкова освіта

Розробник: Н.В. Іовхімчук, доцент, кандидат філологічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики
початкової освіти
протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Прізма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибіркова дисципліна
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання – 2
		Семестр – 4
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 20 год
		Лабораторні – Індивідуальні –
		Самостійна робота – 110 год
		Консультації – 10 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

<i>Прізвище, ім'я та по батькові</i>	Вітюк Валентина Володимирівна
<i>Науковий ступінь</i>	доктор педагогічних наук
<i>Вчене звання</i>	доцент
<i>Посада</i>	професор кафедри теорії і методики початкової освіти
<i>Контактний телефон</i>	+380666107221
<i>Електронна пошта</i>	vityuk.valentyna@vnu.edu.ua vityuk-valentyna@ukr.net
<i>Дні занять</i>	відповідно до розкладу
<i>Прізвище, ім'я та по батькові</i>	Іовхімчук Наталія Володимирівна
<i>Науковий ступінь</i>	кандидат філологічних наук
<i>Вчене звання</i>	доцент
<i>Посада</i>	доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
<i>Контактний телефон</i>	(050)108-68-55
<i>Електронна пошта</i>	nata.iov@ukr.net
<i>Дні занять</i>	відповідно до розкладу

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Силабус освітнього компонента «Методика навчання каліграфії» є вибірконим документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання.

Важливе місце в системі формування комунікативної компетентності молодших школярів відіграє розвиток у дітей писемного мовлення як засобу спілкування, передачі інформації на відстані, збереження її на тривалий час.

Велике значення в процесі навчання саме система початкової освіти. Завдання, що їх ставить нині перед вищим освітнім закладом і школою життя, мають бути виконані, тому найважливішу роль у цьому має відігравати активна і висококваліфікована праця вчителів, а правильне і красиве письмо і є однією з важливих передумов розвитку навичок правопису. Робота над каліграфією, технікою письма – важлива складова навчання мови. Формування графічних навичок здобувачів початкової освіти розпочинається з перших уроків навчання грамоти і продовжується протягом усього періоду перебування дитини в початкових класах. «Методика навчання каліграфії» як освітній компонент розкриває різноманітні методи, прийоми і способи в навчанні каліграфії, закономірності розвитку техніки письма в молодшому і старшому віці, її знання дає змогу запобігти помилкам при написанні буквених елементів, букв, слів, речень.

Заняття з методики каліграфії готують майбутнього вчителя до методично доцільної побудови уроків письма під час навчання грамоти. Для оволодіння цими освітніми знаннями необхідно створити найбільш сприятливі для здобувачів вищої освіти умови щодо формування чіткого, розбірливого та доволі швидкого каліграфічного письма, урахувавши сучасні вимоги до нього. Варто зазначити, що створена система основних елементів і літер є сталою і стійкою. Нам необхідно лише розібратися в тому, як урахувати особисті хиби і помилки відповідно до сучасних вимог навчання письма.

2.Пререквізити

Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння і навички, сформовані у ході вивчення ОК «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Постреквізити

Освоєння освітнього компонента є необхідною основою для подальшого вивчення ОК «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта», написання курсових робіт методик навчання мовно-літературної освітньої галузі, навчальної та педагогічної практик.

3.Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента – формування у здобувачів освіти навичок каліграфічного письма у зошиті і на класній дошці та озброєння їх теоретичними знаннями і практичними вміннями, необхідними для професійного розв'язування навчально-виховних завдань, що виникають у процесі навчання молодших школярів каліграфії (письма, на етапі навчання грамоти)

Для досягнення мети виконуються такі **завдання:**

- озброїти майбутніх учителів теоретичними знаннями методики навчання каліграфічного письма;
- навчити здобувачів освіти: правильного, каліграфічного та швидкого письма літер українського алфавіту та арабських цифр;
- правильно користуватися письмовим приладдям (ручкою, зошитом, крейдою, виробити техніку письма крейдою на класній дошці тощо);
- визначати поелементну структуру кожної літери українського алфавіту, цифри, пояснювати та показувати послідовність її написання; моделювати структуру та проводити уроки письма добукварного, букварного, післябукварного періодів;
- виправити хиби почерку здобувачів освіти.

4.Результати навчання (компетентності)

Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;

- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;

- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети.

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-3.1. Мовно-літературна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній. СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і

	<p>здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-14. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в процесі навчання, майбутній професійній діяльності, особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.</p>
--	---

Програмні результати навчання	
ПРН-01	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
ПРН-17	Використовувати відкриті електронні освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та удосконалювати власне е-портфоліо, створювати (за потреби) особисто або спільно з фахівцями нові електронні освітні ресурси, впорядковувати їх і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи навчання каліграфічного письма здобувачів початкової освіти								
Тема 1. Теоретичні питання методики навчання каліграфії	14	2	2		10		РП, РІД, ДМ, ЗД, МЗН	УФО/ПФ, МППВПР – 10 б.
Тема 2. Методика навчання каліграфічного письма в початковій школі	14		2		10	2	Б, РІВ, ВПР, ДМ, ДС	УФО/ПФО МППВПР – 10 б.
Тема 3. Процес навчання письма молодших школярів	14	2	2		10		Б, РІД, РІВ, ДМ, ЗД, ТВПР,	УФО/ПФ, МСО- 10 б.
Тема 4. Методи і прийоми навчання	14		2		10	2	РП, РІД, РІВ,	УФО/ПФО

письма							ВПР, ТВПР	МПШВПР/ 3– 10б.
Тема 5. Групи букв. Основні елементи малих і великих букв. Написання малих і великих букв, складів з ними	14	2	2		10		ПС, Б, Р/К, РІД, ДМ, ЗД, ТВПР	УФО/ПФО МПШВПР – 10б.
Разом за змістовим модулем 1	70	6	10		50	4		50 б.
Змістовий модуль 2. Формування каліграфічних навичок у початковій школі								
Тема 6. Графомоторна підготовка молодших школярів у добукварний період. Підготовчі вправи з письма	16	2	2		12		РП, Р/К, РІД, РІВ, ВПР, ЗД, ДС	УФО/ПФО, МПШВПР – 10б.
Тема 7. Формування навичок письма у букварний період навчання грамоти	16	2	2		12		РП, Р/К, РІД, РІВ, ЗД, МЗН	УФО/ПФО, МПШВПР, МСО –10б.
Тема 8. Післябукварний період з письма	16		2		12	2	Б, Р/К, РІД, ДМ, ВПР, ТВПР, ДС	УФО/ПФ, МПШВПР/ 3 – 10б.
Тема 9. Графічні помилки у письмі молодших школярів	16		2		12	2	Б, Р/К, ДМ, ЗД, ТВПР, ДС	УФО/ПФО МПШВПР – 10б.
Тема 10. Зміст і форми удосконалення навичок каліграфічного письма	16		2		12	2	РП, Р/К, РІВ, ВПР, ЗД, ТВПР, МЗН	УФО/ПФО МПШВПР – 10б.
Разом за змістовим модулем 2	80	4	10		60	6		50 б.
Всього годин/Балів	150	10	20		110	10		100 б.

*** Методи навчання**

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, інтелект-картами, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІІ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти

за характером пізнавальної діяльності студентів

ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній

щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН - методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**** Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

**** Методи оцінювання:** УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Назви змістових модулів і тем	Кільк. годин
Змістовий модуль 1. Основи навчання каліграфічного письма здобувачів початкової освіти	
Тема 1. Теоретичні питання методики навчання каліграфії 1. Написання літер, слів, текстів у домашніх зошитах. 2. Написати листівку привітання з Днем студента	10
Тема 2. Методика навчання каліграфічного письма в початковій школі 1. Вивчити написання кожної літери зокрема, поєднання літер; запис літер, складів, слів, речень у рядку. 2. Підготувати відеоролик на тему: «Культура мовлення як складник професійної компетентності педагога».	10
Тема 3. Процес навчання письма молодших школярів 1. Технічні характеристики форми рукописних букв українського алфавіту (опишіть конкретні поради). 2. Підготувати доповідь на тему: «Особливості написання і зразки малих літер українського алфавіту».	10
Тема 4. Методи і прийоми навчання письма 1. Підготувати та презентувати проєкт на тему: «Методи навчання каліграфічного письма». 2. Підготувати доповідь на тему: «Алгоритм вивчення нової рукописної букви».	10
Тема 5. Групи букв. Основні елементи малих і великих букв. Написання малих і великих букв, складів з ними 1. Скласти конспект уроку з теми (5 варіантів): письмо овалу, письмо палички із заокругленням внизу, письмо подовженої палички з петлею зверху, письмо переднього плавного елементу. 2. Написати по 2 рядки малі й великі букви. Підготувати демонстраційні картки букв.	10
Разом за змістовим модулем 1	50 б.
Змістовий модуль 2. Формування каліграфічних навичок у початковій школі	
Тема 6. Графомоторна підготовка молодших школярів у добукварний період. Підготовчі вправи з письма 1. Написати твір або поезію (за власне обраною темою) та виразно виголосити написане. 2. Скласти плани-конспекти уроків письма в добукварний.	12
Тема 7. Формування навичок письма у букварний період навчання грамоти 1. Підготувати відеоролик на тему: «Основні й додаткові елементи рукописних букв українського алфавіту». 2. Скласти плани-конспекти уроків письма в букварний період навчання грамоти.	12
Тема 8. Післябукварний період з письма	12

1. Підготувати презентацію на тему: «Особливості написання і зразки великих літер українського алфавіту».	
2. Скласти плани-конспекти уроків письма в після букварний період.	
Тема 9. Графічні помилки у письмі молодших школярів	12
1. Підготувати доповідь на тему: «Правила виправлення помилок у письмових роботах з української мови».	
2. Написати зразки оформлення титульної сторінки зошитів для робіт з української мови.	
Тема 10. Зміст і форми удосконалення навичок каліграфічного письма	12
1. Підготувати презентацію на тему: «Формування каліграфічних навичок на уроках письма, української мови».	
2. Дібрати «фізкультхвилинки» для уроків письма. Матеріал представити в електронному форматі.	
Разом за змістовим модулем 2	60 б.
Разом балів	110 б.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Методика навчання каліграфії» здійснюється на основі результатів поточного контролю знань відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне та письмове опитування, тестування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначено у *таблиці 3* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 100 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання якості знань здобувачів освіти з ОК здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, компетенціями, який можна виявити в процесі усного опитування, експрес-тестування тощо, та якість практичних умінь, навичок, способів мислення, професійних якостей, які визначають здатність успішно працювати за фахом у майбутньому.

Оцінювання за практичне заняття для здобувачів денної форми навчання здійснюється за 10-бальною шкалою, урахувавши виконання самостійної роботи із запропонованої теми. Під час визначення кількості балів керуємось такими критеріями:

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
6 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
2 бали	Оцінюється робота здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

V. Підсумковий контроль

Із освітніх компонентів, де формою контролю є залік, оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. На заняттях використовується інтерактивне обговорення проблемних питань, результат та активність здобувача освіти зараховується до поточної оцінки, позитивним є посилення при виступах здобувачів освіти на першоджерела, вміння використовувати наочні наявні засоби, вміння використовувати мультимедійні засоби навчання та інші комп'ютерні технології, вміння представити результати самостійної творчої роботи.

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять

здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Кінцевий термін ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Питання до заліку

1. Каліграфія як наука, її основні завдання.
2. Навчання письма в історичному аспекті.
3. Методи навчання каліграфічному письму (лінійний, тактовий (ритмічний), аналітико-синтетичний, генетичний, копіювальний).
4. Умови навчання каліграфічного письма (поза під час письма, уміння тримати ручку, положення зошита).
5. Письмове приладдя для каліграфії (ручка, зошити, крейда, класна дошка).
6. Наочність з каліграфії.
7. Техніка письма на класній дошці.
8. Норми каліграфічного письма.
9. Домашні завдання з каліграфії та особливості самостійної роботи учнів при навчанні писати.
10. Порядок ведення, перевірки зошитів та оцінювання робіт з каліграфії (обкладинка зошита, письмо в зошитах, перевірка зошитів, оцінювання робіт).
11. Завдання навчання каліграфічного письма та програмні вимоги до нього.

12. Прийоми навчання каліграфічному письму, види та методика використання в початковій школі.
13. Письмо в повітрі, методика його проведення.
14. Письмо під лічбу, його позитивні та негативні сторони.
15. Письмо по контуру, методика його проведення.
16. Письмо за зразком, застосування його в початковій школі.
17. Писання сухим пером, використання його на уроці письма.
18. Методика використання прийому калькування в початковій школі.
19. Писання мокрим пензлем на дошці, методика його використання під час навчання грамоти.
20. Навчання письма, його етапи. А.М.Матвєєва про етапи навчання письма.
21. Перший етап підготовки дітей до письма, його характеристика.
22. Малювання із штриховкою, його значення для навчання грамоти.
23. Основні елементи літер, методика їх написання.
24. Особливості навчання письма дітей шестилітнього віку.
25. Структура уроку письма в підготовчий період навчання грамоти.
26. Другий етап навчання письма, його загальна характеристика.
27. Завдання уроків письма в букварний період.
28. Структура уроку письма в букварний період.
29. Коло знань, умінь і навичок з письма, визначене громадою для початкової школи.
30. Структура уроку письма в післябукварний період.
31. Списування на уроках письма, його види та характеристика кожного з них.
32. Методика написання складів.
33. Методика написання слів.
34. Методика написання речень.
35. Виправлення помилок під час писання першокласниками.
36. Написання цифр у першому класі.
37. Третій етап навчання письма. Загальна характеристика.
38. Навчання каліграфії у 2-му класі.
39. Закріплення умінь учнів 3-х, 4-х класів писати каліграфічно.
40. Методика проведення каліграфічних хвилинок.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Зілінська Н. Методика роботи з чистописання у початковій школі: Навчально-методичний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма Відродження, 2010. 60с.
2. Кирей І.Ф., Трунова В.А. Методика викладання каліграфії в початковій школі. К.: Вища школа, 1994. 143 с.
3. Кубінський М.В. Курс лекцій з «Основ каліграфії»: Навчальний посібник для викладачів та студентів педучилищ, педінститутів, педуніверситетів. К. 1999. 174с.
4. Наумчук В.І., Наумчук М.М. Навчаємо писати літери: Навчально-методичний посібник для вчителів початкових класів, вихователів дитячих садків, студентів педагогічних закладів. Тернопіль: Астон. 2012. 196с.
5. Палійчук О.М. Методика навчання каліграфічного письма: Навчальний посібник. – Чернівці: Букрек, 2010. 344с.
6. Чабайовська М.І. Єдині зразки каліграфічного письма букв українського алфавіту та цифр: Навч. –метод. посібник. Тернопіль: Мальва. ОСО. 2010. 116с.
7. Чабайовська М.І. Зошит з каліграфії Ч.1. Тернопіль: Мальва. ОСО. 2009. 56с.
8. Чабайовська М.І. Зошит з каліграфії Ч. 2. Тернопіль: Мальва. ОСО. 2009. 88с.
9. Чабайовська М.І. Зошит з каліграфії для лівші Ч. 1. Тернопіль: Мальва. ОСО. 2009. 88с
10. Чабайовська М.І. Зошит з каліграфії для лівші Ч. 2. Тернопіль: Мальва. ОСО. 2009. 88с.
11. Чабайовська М.І. Типова програма з дисципліни «Каліграфія з методикою навчання в початковій школі». К., 2009. 33с.
12. Програма з основ каліграфії / Уклав М.В.Кучинський / К.: НПУ ім.. М.Драгоманова, 2000. – 20с.
13. Рішення колегії Міністерства освіти і науки «Про розроблення єдиних зразків каліграфічного письма, цифр, українських і російських букв та їх з'єднань. Інформаційний збірник МОН України. 2003, № 23 (грудень). *Початкова школа*. 2004. № 1.
14. Трунова В.А. Каліграфія. Програма з каліграфії та методичні рекомендації до неї. Київ – Ізмаїл. 2004. 64с.
15. Трунова В.А., Боднар Н.М. Каліграфія: Програма та методичні рекомендації. Харків – Ізмаїл. ФОП Шейнина О.В., 2011. 80с.

Інтернет-ресурси та інші джерела

<http://kaligrafiya.blogspot.com/>

http://www.yrok.net.ua/load/naochni_posibniki_stendi_shablони/naochni_posibniki/zrazki_kaligr_afi_ji_liter/190-1-0-2471

<https://play.google.com/store/apps/details?id=murid.B1CalligraphyIdeas&hl=uk>

<http://www.twirpx.com/file/1538857/>